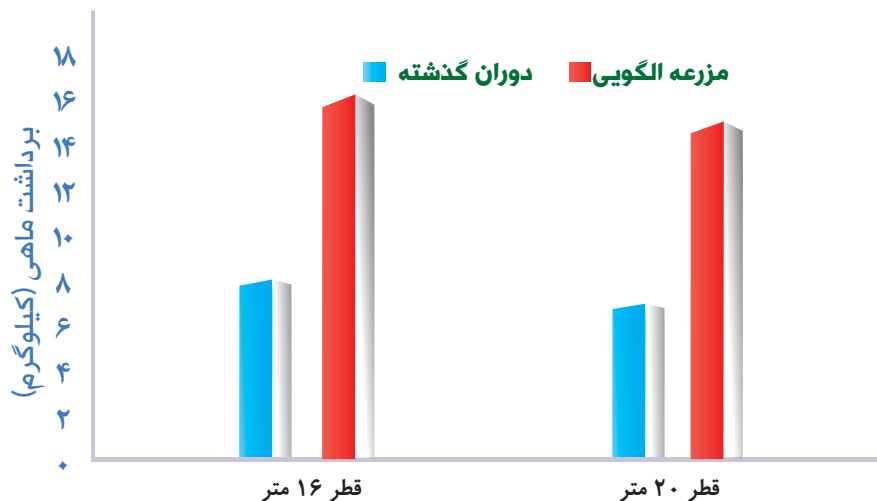

بهبود تناژ تولید قزل‌آلای رنگین کمان در قفس شناور با روش افزایش تراکم در ذخیره سازی اولیه

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، پژوهشکده اکولوژی دریای خزر*

بیان مسئله

آبزی پروری در سال‌های اخیر در جهان رشد فزاینده‌ای داشته و این رشد مربوط به استفاده از آب‌های لب شور و شور بوده است. پرورش ماهی در قفس به عنوان یکی از روش‌های مناسب برای پرورش بسیاری از گونه‌ها مطرح شده است. قفس‌ها می‌توانند به عنوان سریع‌ترین مسیر در پاسخ به نیاز غذایی جهانی به پروتئین سالم، به خصوص در کشورهای در حال توسعه باشند. این صنعت از ابتدای دهه نود شمسی در منطقه جنوب دریای خزر با حمایت سازمان شیلات ایران در حال توسعه است. یکی از مشکلات این توسعه، عدم آگاهی پرورش دهندگان از شرایط اکولوژی دریای خزر و توان دریا در تولید ماهی در قفس‌های موجود است.

مقایسه عملکرد مزرعه الگویی (کشت متراکم) و روش متداول پرورش ماهی در قفس با قطرهای مختلف در دریای خزر

*سید محمد وحید فارابی، رضا صفری و همایون حسین زاده

معرفی دستاورد

طرح ترویجی در قالب «ایجاد سایت الگویی پرورش ماهی قزل‌آلا در قفس در دریای خزر» در دو مزرعه به اجرا درآمد تا میزان تولید را به ظرفیت اسمی قفس‌های شناور دریایی نزدیک کند. تراکم اولیه ذخیره‌سازی ماهی در قفس‌های شناور با قطر ۱۶ و ۲۰ متر به ترتیب از ۱۵۰۰۰ و ۲۰۰۰۰ قطعه به ۳۰۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ قطعه به میزان ۷۰ تا ۹۰ درصد افزایش داشت. در هر دو سایت دامنه متوسط وزن نهایی ماهی در هنگام برداشت از قفس ۱۱۰۰-۴۰۰ گرم بود. با اجرای این روش، میزان تولید ماهی در قفس شناور به حدود ۷۵-۱۰۰ درصد نسبت به سنوات گذشته افزایش یافت و از ۷ به ۱۵ کیلوگرم در متر مکعب ارتقاء یافت.

فرایند تجاری سازی

در حال حاضر کار ترویج این دستاورد در سواحل دریای خزر در دست اجرا می‌باشد. با توجه به اجرای عملی این روش در عرصه تولید ماهی در قفس، پرورش دهندگان ماهی می‌توانند از این روش برای افزایش تولید ماهی در قفس شناور در سواحل جنوب دریای خزر استفاده نمایند. در استان مازندران تعداد قفس‌های موجود حدود ۱۰۰ حلقه است. انتظار می‌رود با بکارگیری نتایج طرح حاضر، تولید حدود ۳۰۰۰ تن ماهی قزل‌آلا رنگین کمان در سواحل دریای خزر صورت پذیرد.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

میزان افزایش تولید قزل‌آلا در واحد سطح: تا ۱۵ کیلوگرم در متر مکعب قفس‌های شناور دریایی

میزان افزایش درآمد ناخالص در واحد سطح قفس شناور دریایی: ۲ میلیون ریال در متر مکعب

کاهش سرمایه گذاری ثابت برای خرید و نصب هر حلقه از قفس‌های شناور دریایی: به مبلغ ۶ میلیارد ریال

پتانسیل کل افزایش تولید ماهی در قفس‌های شناور موجود (استان مازندران ۱۰۰ حلقه): از ۱۵۰۰ به ۳۰۰۰ تن

